
Kerkblad van de Remonstrantse en Doopsgezinde gemeenten in Den Haag en omstreken

Het Labyrint

Iedereen die naar Chartres in het noorden van Frankrijk loopt of rijdt ziet boven de uitgestrekte vlakte van Beauce de twee klokkentorens van de kathedraal van Chartres uitsteken.

Als twee opgestoken wijsvingers priemen ze naar de hemel alsof ze het bekende "Sjema Israël. Luister Israël" willen zeggen, het bekende begin van de joodse geloofsbelijdenis. Althans dat is de indruk die de torens, net als elke kerktoren trouwens, op mij maken.

Chartres is een bedevaartsplaats. In de crypte wordt namelijk de sluier van de heilige maagd Maria bewaard. Daarom komen vele bedevaartgangers naar Chartres. Vroeger gebeurde dat veelal als boetedoening of om een gunst te verkrijgen.

Als een bedevaartganger na een lange voettocht gemaakt te hebben de kerk binnenkwam wachtte hem echter nog een zware opgave.

Direct na de ingang van de prachtige kathedraal was op de grond een reusachtig labyrint gemaakt. De bedevaartganger moest op zijn knieën het 294 meter lange labyrint afleggen als symbool voor de tocht naar het hemelse Jeruzalem.

En om op je knieën de juiste weg in een labyrint te vinden lijkt mij niet zo eenvoudig.

Het labyrint is een eeuwenoude overlevering van een mythe die vertelt hoe koning Minos in Knossos een labyrint had gemaakt waarin het monster Minotaurus leefde. Om de negen

jaar werden zeven jongens en zeven meisjes vanuit Athene geofferd aan het monster. De held Theseus ging als een van de zeven jongens mee en versloeg het monster. Maar nu moest hij nog de weg terug zien te vinden om uit het labyrint te komen. En ook hier weer speelt de liefde een grote rol in het leven van de mens. Want Ariadne was verliefd geworden op hem en had hem, in haar vrouwelijke slimheid, een kluwen draad meegegeven. Deze draad had Theseus bij de ingang van het labyrint vastgemaakt en zo kon hij de weg terug gemakkelijk vinden. Dat hij vervolgens de verliefde Ariadne op een eiland slapend achterliet, was niet zo erg vriendelijk van hem. Maar ja, helden lieten zich in die tijd niet binden met een stuk draad. De weg terug vinden uit een doolhof is niet gemakkelijk. Vaak kom je terecht in een doodlopende gang. Soms lijkt het wel of de uitgang in de verte lonkt, maar dan blijkt het toch weer gezichtsbedrog te zijn geweest. Het is dan de kunst om niet moedeloos te worden en bij de pakken neer te zitten. Volhouden en doorgaan is het enige dat je kan doen. De weg die je al een paar keer hebt afgelegd nog maar een keer afleggen, vaak tegen beter weten in. Eigenlijk verwijzen al deze verhalen, zoals veelal in mythen het geval is, naar een diepere laag. Een laag die ons eigen leven aangaat. Zijn wij niet zelf degenen die in het labyrint rondlopen? Komen wij zelf niet vaak in een

doodlopende gang terecht? Hebben we de weg die we moeten gaan soms al niet meerdere keren afgelegd? Er zijn momenten dat je de uitgang ziet gloren al is het maar heel even. Maar dat niet alleen, er is ook nog het vertrouwen dat je er uiteindelijk uit zal komen, ook dat natuurlijk. Sommige mensen hebben een onverwoestbaar vertrouwen, hoe onvoorstelbaar het in hun situatie ook mag zijn. De moed die opgebracht wordt om toch maar door te gaan, soms tegen beter weten in, dwingt diep respect af. Al vinden zij dat zelf meestal niet. Maar het verhaal van Theseus gaat niet alleen over een held die vol vertrouwen doorgaat en een monster verslaat. Het verhaal gaat ook over een draad, waardoor Theseus weer de weg terug naar de uitgang kan vinden. Ook in ons leven is er een draad te ontdekken, al noemen we het meestal de 'rode draad' in het leven van een mens. De draad weer oppakken in je leven en verder gaan. Het gaat niet om de uitgang te vinden, maar om het vertrouwen dat je hebt om te weten dat de draad in je leven uiteindelijk bij de uitgang komt. En het opmerkelijke is dat die draad aan de ingang van je leven blijkt vastgemaakt te zijn. Of zoals de dichter zegt: "Want niemand weet wat leven is, alleen dat het een gegeven is, dat van dat geheimenis, God begin en einde is".

ds Rob Esveld

Doopsgezinde Gemeente

Paleisstraat 8, 2514 JA Den Haag;
telefoon 070 - 360 57 11.
E-mail: doopsgezind.dh@hetnet.nl
website:www.dgdenhaag.nl
Openingsstijden van de administratie
di t/m vr van 9.00 tot 12.00 uur
Giro: 137890
ABN-AMRO rek.nr: 51 39 41 185
Giro Commissie Hulpbetoon: 295263

Remonstrantse Gemeente

Laan van Meerdervoort 955
2564 AJ Den Haag;
telefoon 070 - 325 07 79
telefax 070 - 368 56 24
E-mail: remondenhaag@hetnet.nl
Website: www.remonstranten.org/den
haag
Openingsstijden van de administratie
ma t/m vr van 9.00 tot 13.00 uur
Giro: 6397
Fortis bank rek.nr: 82 25 36 994
Giro Diaconale Commissie: 155420

Redactie

Paul de Kieffe, Nigel Lamb, Lydia
Penner, Regine Verhoeven-Grube,
Louky Welther van Eeden, Coos
Wentholt (red.secr.)

Typewerk: Margo Venema-van Doorn
lay-out: Christine Esfahani-Redeker

Druk: Van Driel, Rotterdam

Kopij kan gestuurd worden naar:

Laan van Meerdervoort 955
2564 AJ Den Haag

Oplage: 1.500 exemplaren

Verschijnt 11 maal per jaar

Sluitingsdatum kopij

decembernummer:

14 november 2004

Van de kerkenraden

Do-kerkenraad

23 september 2004

Tijdens zijn 1.449e vergadering boog de kerkenraad zich onder meer over een voorstel tot wijziging van de statuten van de 'Stichting Zorggroep Oldaer'.

De stichting die o.a. Oldeslo exploiteert.

Omdat deze wijziging de bestuurlijke structuur van de stichting bij de tijd brengt (grotere professionaliteit, geringere kwetsbaarheid) en tegelijkertijd de doopsgezinde identiteit waarborgt, stemde de kerkenraad van harte en onder dankzegging aan br Stoker in met dit voorstel. Voorts werd in de kerkenraad gebrainstormd over de organisatie van de Ringdag annex World Fellowship Day op 30 januari a.s. De Ringdag wordt volgend jaar namelijk in Den Haag gehouden.

Meine Henk Klijnsma

Onze organist

Nadat het een jaar lang veel moeite heeft gekost om telkens een invalorganist voor de kerkdiensten te vinden, zit sinds het begin van dit jaar een bescheiden doch zeer lange jonge man achter ons orgel.

Zoals u wel heeft begrepen is dit onze nieuwe organist. Zijn naam is Henk van der Zwan; hij is begin twintig en amateur. Dat wil niet zeggen dat zijn orgelloopbaan bij ons begon: hij begeleidt kerkdiensten sedert 2000. Eerst in het W. Dreeshuis en een paar jaar later in het zorgcentrum Houthaghe. Nu speelt hij naast de diensten in onze gemeente nog af

INHOUD

Van de Kerkenraden	2/3
Liturgie/Van de predikant	3/5
Uytenbogaert	5/6
Diaconieën	6/7
DoReMini	8/9
Mondiaal Samenleven	10/11
Boekbespreking/Boekerijen	10/11
Diverse Berichten	11/12
Uit de oecumene	12/13
Personalialia	13
Rondom de Zondag	13
Agenda	14/15

en toe als vrijwilliger in het huis van bewaring in Scheveningen. Ondertussen heeft hij orgel van de organist van de Bethlehem-kerk, de heer Aarnoud de Groen, een afgestudeerde van het Conservatorium. Hoewel het orgel Henks grote liefhebberij is, bereidt hij zich voor op een ander beroepsleven. Na enkele jaren studie elektrotechniek aan de Rijswijkse HTS zal hij volgend studiejaar omzwaaien naar een studie in de humaniora, mogelijk psychologie. Maar het orgelspelen laat hij niet los, en daar hij zich thuis voelt in onze Gemeente hopen wij nog lang met zijn begeleiding te zingen. Henk, we wensen je een prettige tijd bij ons, en een succesvolle groei in het organistschap!

W. Bijster

Re-kerkenraad 9 september 2004

- Van de diaconie: De Do-Re collecte op de tweede zondag in september en oktober 2004 is bestemd voor de Stichting Voedselbank Haaglanden. Mw Rijsdijk vervangt tijdelijk mw Reenalda als voorzitter van de Diaconale Commissie.
- Van de predikanten: Ds Esveld heeft een opzet gemaakt voor een nieuwe, algemene folder.
- Van de H.G.K.: Op zondag 19 september is er om 17.00 uur in de Lutherse kerk een bijeenkomst 'Den Haag zingt'.
- Mw H. Rijsdijk zal in november de kerkenraad verlaten.
- Op het kerkenraadsweekend op 29 en 30 oktober zal o.a. in de bijbelstudie aandacht worden geschonken aan de nieuwe bijbelvertaling.

- In maart 2006 zal de kerk 50 jaar bestaan. Voor de viering hiervan wordt aan een lustrumcommissie gedacht. Dhr E. van Laar zal alvast ideeën verzamelen.
- Teruggeblikt wordt op de - als zeer boeiend ervaren - Zomeravondlezingen en op de Opening van het seizoen. Voorgesteld wordt om volgende keer als afsluiting een eenvoudig te zingen lied te gebruiken, i.v.m. de aanwezige kinderen.
- Het aangekondigde koffieconcert van 10 oktober is verzet naar zondag 16 januari 2005 in de Remonstrantse kerk. Iedereen is weer van harte welkom.
- De archiefcommissie is druk bezig met het bijwerken van het archief in de kelder van de kerk.

Henny Rijsdijk,
tweede secretaris

Van de predikant

Van de Pastoraal Diaconaal Werker

Deze zomer waren wij in een zeer dun bevolkte streek in Frankrijk en konden daardoor genieten van een schitterende sterrenhemel.

Om me nog eens te oriënteren op de diverse sterrenbeelden nam ik een sterrengids ter hand, een oud boekje, uit een erfenis in mijn bezit gekomen. Het is een gidsje van de Nederlandsche Vereeniging voor Weer- en Sterrenkunde, uitgegeven in 1939. Over de inleiding wil ik u iets vertellen. Er wordt daarin geschreven over de hoofdpersoon van Zola's 'La

debacle'. Op de ochtend vóór een zware dag van strijd, wanneer hij de eerste kogels hoort fluiten en de eerste granaat dichtbij hem inslaat, ontwaart hij een boer die rustig aan het werk is achter zijn ploeg. En als de vreselijke dag voorbij is, dan ziet hij opnieuw dezelfde boer, nog altijd rustig ploegende. Waarom ook niet, peinst Zola, 'Pourquoi perdre un jour? Ce n'était pas parcequ'on se batait, que le blé cesserait de croître et le monde de vivre'. Dit prachtige verhaal wil ik graag met u delen. Net als in 1939 leven ook wij nu in een wereld van dreiging en terreur. Maar laten ook wij geen dag willen verliezen in een wereld van ontwrichting. Laten we de hand aan de ploeg houden, zoals de landman van Zola, en alles wat ons geestelijk bij elkaar kan houden hardnekkig blijven vasthouden. Je hoeft maar naar de sterrenhemel te kijken, of naar het koren op het land, en je weet het weer: God's liefde en trouw zijn tot in eeuwigheid.

Tineke van Royen-Krol

Ballade van den boer

*Er stonden drie kruisen op
Golgotha,
Maar de boer hij ploegde voort.
Magdalena, Maria, Veronica,
Maar de boer hij ploegde voort.
En toen zijn akker ten einde was,
Toen keerde de boer den ploeg
En hij knielde naast zijn ploeg in
het gras,
En de boer, hij werd verhoord.*

*Zo menigeen had een schonen
droom,
Maar de boer hij ploegde voort.*

*Thermopylae, Troja, Salamis,
Maar de boer hij ploegde voort.
Het jonge graan werd altijd groen,
De sterren altijd licht,
Gods woord streed in de wereld
voort
En de boer heeft het gehoord.*

*Men heeft den boer zijn hof
verbrand,
Zijn vrouw en os vermoord;
Dan spande de boer zichzelf voor
den ploeg,
Maar de boer hij ploegde voort.
Napoleon ging de Alpen op
En hij zag den boer aan 't werk,
Hij ging voor Sint-Helena aan
boord
En de boer hij ploegde voort.*

*En wie is er beter dan een boer,
Die van de wereld hoort,
En hij ploegt niet, wat er al
geschiedt
Op dezen akker voort.
Zo menigeen lei den ploegstaart
om,
En deed het werk niet voort,
Maar de leeuwerik zong hetzelfde
lied,
En de boer hij ploegde voort.*

*Heer God! De boer lag in het
gras,
Toen droomde hij dezen droom:
Dat er eindelijk een rustdag was
Naar apostel Johannes woord.
En de kwaden gingen hem links
voorbij
En de goeden rechts voorbij,
Maar de boer had zijn naam nog
niet gehoord
En de boer hij ploegde voort.*

*Eerst toen de boer dien hemel zag
Zo vol van lichten schijn,
Toen spande hij zijn ploegpaard
af,
En hij veegde het zweet van zijn
voorhoofd af,
En hij knielde naast zijn stilstaand
paard,
En hij wachtte op Gods woord.*

*Een stem sprak tot aarde, hemel
en zee
En de boer heeft haar gehoord:
- "Terwille van den boer die ploegt
Besta de wereld voort!"*

J.W.F. Werumeus Buning

Toerusting

Tersteegen-lezing herhaald

**Op woensdagavond 10
november wordt in de
Doopsgezinde Kerk opnieuw
de lezing
gehouden die ds Lydia Penner
in juli hield in de NPB kerk in
Wassenaar.**

De samenkomst begint om 20.00
uur.

De lezing gaat over de 18^e
eeuwse protestantse mysticus
Gerhard Tersteegen, schrijver van
122 liederen, waarvan een aantal
in het liedboek zijn opgenomen.
De lezing heeft als uitgangspunt
een ander lied, 'U bid ik aan, o
macht der liefde', dat in de
Doopsgezinde bundel van 1944 te
vinden is.

In de lezing wordt dit lied
besproken, maar ook het leven en
de mystiek van Tersteegen. Het
lied wordt ten gehore gebracht in
een Duitse uitvoering. Ook zal de
melodie klinken op een andere
tekst in een uitvoering van een
mannenkoor uit Moskou.

ds Lydia Penner

Verslag toerustingavond werken met kinderen

**Op 14 september woonde ik de
avond over 'inspirerend**

werken met kinderen 6-12 jaar' in Rotterdam bij.

Doddy van Leeuwen, theologe,
verbonden aan het Landelijk
Dienstencentrum van de SOW-
kerken, leidde de avond.
Wij begonnen met het opschrijven
– ieder voor zich - van 9 woorden
die wij met geloof associëren.
Daarna moesten wij er drie
uitzoeken. Er kwam hier geen
duidelijke lijn tevoorschijn, maar
'vertrouwen' werd vaker dan
andere woorden genoemd.
Daarna besprak mw van Leeuwen
de aandachtspunten bij het
samenstellen van een
programma. De eerste vraag die
je je moet stellen, is: **Wat wil je
bereiken?**

Aandachtspunten hierbij:

De veiligheid is belangrijk in een
groep (je hebt zwijgplicht).
Kies of je God/geloof impliciet of
expliciet aan de orde stelt.
Wees echt: Zeg wat je zelf gelooft
(‘ik’-boodschappen).
Kinderen nemen onmiddellijk over
wat je doet.

Toen ging het over **hoe je met de
kinderen in een kerkdienst
omgaat.**

Aandachtspunten:

Wat je met de kinderen doet,
moet een goed geïntegreerd
geheel zijn.
Sleutelverhalen zijn een goede
manier om de bijbel te ontsluiten
voor de kinderen.
Stel de kinderen geen vragen
waar je het antwoord op weet of
die als 'opstapje' moeten dienen.
Stel alleen vragen waar je het
antwoord niet weet, en laat
merken dat je geïnteresseerd bent
in het antwoord.
Laat kinderen niet aan het eind
van de dienst vertellen wat zij
gedaan hebben.
Laat het gesprek met kinderen
nooit geestig zijn, zodat mensen
gaan lachen – het kind denkt dat

je om hem/haar lacht.

Er werd gesproken over **wat je met de kinderen wilt**.

De gedachten die uit de aanwezigheid naar voren kwamen:
- Dat ze er met plezier zijn en zich geaccepteerd en opgenomen voelen.

- Inhoud van geloof meegeven.

Aandachtspunten:

Als kinderen tijdens de dienst kleuren (in de kerkzaal), moeten zij stil zijn.

Als zij in de eigen ruimte zijn, kun je een verband met de kerkzaal leggen door bijvoorbeeld een kaart te nemen die dezelfde kleur is als die in de kerk.

Kies je werkwijze aan de hand van wat je wilt. (Hier is een stencil over.)

Als je een Bijbelverhaal vertelt, weet wat het basiswoord is.

Gebruik beelden. Wees helder over wie je doelgroep is. Laat je boodschap aansluiten bij de preek.

Het schema dus: Wat wil ik? Heb ik het bereikt?

Aandachtspunten:

Kinderen leren graag door ervaring.

Structuur is belangrijk; ook herhaling.

Herkenbaarheid is belangrijk: bijv. een vast lied, vaste responsies.

Als je een verhaal vertelt, zie het voor je gebeuren; laat je niet door de kinderen afleiden.

Toen werden verschillende **materialen** doorgenomen.

- *En dat is zeven*, van Hanna van Dorssen en Karel Eykman, NZV 2001; ISBN 90 6986 2379.

Manieren om Bijbelverhalen te vertellen.

- *Prentenbijbel*. Vertelt de verhalen van de Bijbel in volgorde. Bedoeld om kennis over te dragen.

- Filmpje *Efrata*. Bidden met doven.

- *Kijkbijbel*. Gemaakt voor verstandelijk gehandicapten, maar is hier en daar nog een beetje moeilijk.

- De boekjes waar de *Kijkbijbel* op gebaseerd is, laten de interpretatie meer open.

- Cursussen over 'Verhalen vertellen'. Het beste is om een verhaal zelf te vertellen.

- NZV *Kind op zondag*. De verhalen in dit blad zijn vaak niet geschikt voor kinderen.

- *Bonnefooi*, Narratio ISBN 90 5263 801 2. Los materiaal waar veel aandacht is voor kinderen. Dit brengt thema's aan de orde.

- *Kind op maandag* (voor scholen) is beter.

- *Kom in de kring*. Programma doopsgezinden Wageningen voor kleintjes.

- *Groeibijbel* van Otte van Midden, SGO Hoewelaken 1999. Brengt de verhalen naar deze tijd. Geschikt voor kinderen 9-12 j. Met liederen en werkmappen. Met krantenknipsels werken.

- *Allemaal feestdagen* van B. Robbers. Te krijgen in de bibliotheek. Symboliek wordt op eenvoudige wijze uitgelegd.

- Muziek als taal van overdracht.

- *Om te beginnen*. Goed om voor jezelf te lezen i.v.m. de toelichting in de inleiding. De tekeningen zijn bruikbaar voor uitbeelding.

- *Het verhaal gaat...* van Nico ter Linden kan voor jezelf gebruikt worden vanwege de achtergronden.

- Heb je wel gehoord? Voor jezelf om ideeën op te doen. Goede verwerkingssuggesties.

- *Kinderbijbel magazine*. Een goed abonnement voor de kerk.

- Beelden, foto's, stukjes uit TV, liederen.

ds Lydia Penner

Uytenbogaert

Muziek

Vijf bijeenkomsten op zaterdag (10.30-13.00 uur), geleid door drs Hans Jacobi, kerkmusicus en musicoloog.

Het lied van de sprinkhaan "Wanneer iemand mij zou bewijzen dat Christus buiten de waarheid stond en wanneer er inderdaad een waarheid buiten Christus zou zijn, dan zou ik eerder bij Christus blijven dan bij de waarheid", aldus een ontroerend brieffragment van Dostojewski. Deze spanning tussen waarheid, waarachtigheid en liefde is eveneens voelbaar bij de (meer en minder orthodoxe) gelovigen waarover we in deze cursus komen te spreken: de eerste christenen, de Shakers (een sekte aan de Amerikaanse oostkust) en Bob Dylan. Van welke verwachting zongen zij en wat is er van hun hoop terecht gekomen? De nog altijd doorstromende geschiedenis heeft deze 'troubadours van de eindtijd' niet in het gelijk gesteld. Desondanks zijn hun liederen bewaard gebleven als kiezels langs de beek.

Plaats: Hoeksteenkerk, Voorburg.

Aanvang: 10.30 uur.

Data: zaterdag 6 november: De Shakers

zaterdag 20 november: Bob Dylan

zaterdag 27 november: 1^e helft:

nog niet bekend; 2^e helft:

nabespreking.

Entree per ochtend: € 5,-

(Ooievaarspas € 2,50), of Passe-partout.

Dienst en lezing van ds J. Eikelboom

Wat geloof ik eigenlijk?

Wat zou ik kunnen 'belijden' en wat is dat eigenlijk? Is gemeenschappelijk belijden wel mogelijk? En hoe verhoudt het zich tot vormen van belijden in de grote kerkelijke tradities? Deze vragen komen aan de orde in een reeks lezingen en debatten en een symposium.

Als aanleiding en leidraad dient het in oktober te verschijnen boek *Wij geloven - wat geloven wij? Remonstrants belijden in 1940 en nu*, geschreven door zes remonstrantse theologen en uitmondend in een nieuwe proeve van belijden.

De eerste bijeenkomsten in deze reeks over 'echtheid in het geloof' vinden eind november plaats. De spreker is ds Jan Eikelboom, voorheen gereformeerd predikant, nu predikant van de dit jaar tot stand gekomen Protestantse Kerk. 'Zijn' kerk is de Bosbeskapel in de Vruchtenbuurt. Hij is bovendien al vele jaren een zeer actief voorzitter van de Raad van Kerken in Den Haag.

Op zondag 28 november gaat hij voor in de kerkdienst in de Remonstrantse kerk. Wij hopen dat velen deze bijzondere dienst zullen bijwonen; eerder dit jaar ging ds Goud voor in de Bosbeskapel. Aansluitend, op dinsdag 30 november, 20.00 uur in de Remonstrantse kerk, houdt ds Eikelboom een lezing over 'Belijden in de Protestantse Kerk'.

Plaats en tijd: Remonstrantse kerk, 20.00-22.00 uur (tenzij anders vermeld).

ds Johan Goud

Diaconieën

Opbrengst 2e collecte mei/juni en juli/augustus 2004 Re-kerk/Hoeksteenkerk

De totale opbrengst van de tweede collecte in mei en juni t.b.v. de Vereniging Treffersoo's Don Bosco bedroeg € 244,71; de opbrengst in juli en augustus t.b.v. Camping l'Accolade bedroeg € 176,16.

Opbrengst halfjaarlijkse collecte Re-kerk/Hoeksteenkerk

De opbrengst van de eerste halfjaarlijkse collecte van 2004 t.b.v. De Compaan bedroeg € 3.247,98.

de Diaconale Commissie,
Mies van den Bogaerde,
penningmeester

Dinsdagmiddaginloop Re-kerk 9 november 14.00–16.00 uur

Enkelen onder u zullen zich wellicht de prachtige advents-avond herinneren die jaren geleden in onze kerk verzorgd werd door de kunsthistorica drs Patricia Friederich-Kuenen.

Zij combineerde twee schermen waarop schilderijen werden getoond met het laten horen van muziek uit dezelfde tijd. Tot mijn grote vreugde wil zij nu weer bij ons komen! Deze keer zal het onderwerp zijn: 'De mens op zijn levenspad'. Het gaat daarbij om de mens in de Middeleeuwen. Opvallende wezens, gedrochtelijk of juist van een onaardse schoonheid, kruisten het levenspad van de middeleeuwer.

Zijn ziel zou na de dood door hen worden begeleid naar een uiteindelijke bestemming. Aan de hand van voorbeelden wordt een indruk gegeven van de rijke fantasie waarmee de kunstenaars zich uitleefden als zij de mens als pelgrim weergaven op de weg van zijn leven. Bij het levenseinde werd de balans opgemaakt en kwamen de hel met zijn duivels en de hemel met zijn engelen in beeld. Er zal van alles ter sprake komen: een visioen van Hildegard van Bingen, Tondalus in de onderwereld, de reis van Dante door het hiernamaals en de droom van een Franse monnik. Een zeer boeiende lezing met prachtige beelden dus. Van harte aanbevolen! Zoals u weet is **iedereen** welkom op deze middagen!!

Margreet Jonkers-van Gunsteren

Mondiaal Samenleven

Amnesty International Schrijven voor gevangenen en verdwenen mensen.

Op maandag 8 november vindt van 10.00 tot 12.00 uur de schrijfochtend plaats in de Doopsgezinde kerk, Paleisstraat 8. We schrijven dan aan autoriteiten van Nepal, Thailand en de Verenigde Staten. In Florida is Camilo Mejia Castillo, sergeant van de Florida National Guard op 21 mei 2004 door een Amerikaans militair gerechtshof

veroordeeld tot de maximale straf van een jaar hechtenis voor desertie. Dit terwijl zijn aanvraag voor de status van een gewetensbezwaarde nog in behandeling is. Castillo weigerde in oktober 2003 op morele gronden terug te gaan naar zijn eenheid in Irak. Hij had twijfels over de rechtsgeldigheid van de oorlog en het gedrag van Amerikaanse troepen jegens Irakese burgers en gevangenen. Amnesty beschouwt hem als een gewetensgevangene, die in hechtenis is genomen vanwege zijn principiële verzet om verder aan de oorlog deel te nemen. Er zijn voorbeeldbrieven aanwezig.

Een tafel van Amnesty

Op zondag 5 december komt Amnesty in onze kerk met allerlei artikelen die te koop zijn. Er zijn onder meer verschillende kaarsen en mooie kaarten, waaronder veel kerstkaarten. Ook waarschijnlijk kalenders en agenda's.

Eta Simon Thomas

Mondiaal Samenleven

De werkgroep Mondiaal Samenleven kijkt vooruit en is van plan om op 23 februari, 2, 9 en 16 maart 2005 in de lijdenstijd vier vespers te organiseren.

Er zijn diverse leden in beide gemeenten die daar graag aan mee willen doen en ook graag mee voorbereiden. Mocht dat voor u het geval zijn neemt u dan contact met de werkgroep op. Wij willen in januari 2005 met de voorbereiding beginnen. De vespers vinden plaats om de beurt in de Do- en Re-kerk en worden gehouden van 18.30 tot 19.30 uur.

Natuurlijk gaan wij ook weer door met de Derde Wereldtafel.

Deze is de eerste en derde zondag in de Do-kerk en de tweede en vierde zondag in de Re-kerk.

Wij zijn ook al weer in overleg met zowel Hindoes als islamieten om weer gezamenlijke avonden te organiseren.

Via Kredo wordt u op de hoogte gehouden.

de werkgroep
Mondiaal Samenleven,
Coos Wentholt, voorzitter

Boekbespreking

De geheimen van de Code

Dan Browns meeslepende roman *De Da Vinci Code*, waards Philipp de vorige maand over schreef, roept veel vragen op over het christelijk geloof.

De fictieve karakters die tot de 'Priory of Sion' behoren, beweren dat de machtige kerk het ware christendom met harde hand heeft onderdrukt. Het ware christendom is volgens hen in de esoterische hoek te vinden, met Maria Magdalena – naast Jezus – in de hoofdrol. De groep vindt namelijk dat 'het heilige vrouwelijke' ten onrechte uit het christelijk geloof verbannen is.

De samensmelting van feiten en fictie in Browns boek is moeilijk te ontwarren. Een poging tot ontwarring doet Dan Burstein in *Secrets of the Code. The Unauthorized Guide to the Mysteries Behind The Da Vinci Code* (London 2004) (ik heb nog geen Nederlandse vertaling gezien). Dit boek geeft in kort bestek (371 pagina's) inzichten in de figuren van Maria Magdalena; het heilige vrouwelijke; de gnostische stromingen; de invloed van de mysteriegodsdiensten in het christendom van de eerste eeuwen; de ontwikkeling van de 'rechte leer' en de daaraan verbonden vervolging van 'ketteren' (mensen die daarvan afweken in hun geloof); geheime verenigingen; Leonardo da Vinci's werk in door Brown genoemde documenten.

Het boek bestaat uit stukken artikelen en teksten en uit interviews met deskundigen op kennisgebieden die in de roman worden aangeroerd, aan elkaar

gevlochten door inleidingen van redacteur Dan Burstein. Het gaat hierbij niet alleen om feiten maar ook om discussies over de vragen die niet helemaal zijn opgelost. Het is een evenwichtige beschouwing, met zowel vrouwelijke als mannelijke experts, filosofen, theologen, historici, publicisten, gelovige en niet-gelovige schrijvers. Achterin is er een verklarende woordenlijst waar je de relevante begrippen, figuren, en geschiedkundige gebeurtenissen kunt opzoeken. Grappig is het hoofdstuk over de flaters die Dan Brown maakt bij de ontwikkelingen in het verhaal.

Ik ben door deze vlot geschreven studie zó veel wijzer geworden over de onderwerpen van theologie en geschiedenis die aangeroerd worden in Brown's boek, dat ik voorlopig geen boek meer daarover hoeft te lezen! Ik herken nu beter dan voorheen de achtergrond van een bepaalde polemieek in het Nieuwe Testament, waar schrijvers tegen de leer van de gnostiek en de praktijken van de mysteriegodsdiensten ingaan (bijv. Openbaring 2:20-25).

ds Lydia Penner

Aangerakt door de Eeuwige (2)

**Zeer recent is het tweede deel
verschenen van Aangerakt
door de Eeuwige, Twaalf
Bijbelstudies ten behoeve van
de gemeente, eindredactie
Gerke van Hiele, Uitgeverij
Boekencentrum, Algemene
Doopsgezinde Sociëteit.**

Het is verkrijgbaar via onze gemeente door € 9,90 over te maken op giro 137890 van de Doopsgezinde Gemeente te 's-Gravenhage onder vermelding van *Aangerakt door de Eeuwige*. Dit tweede deel biedt een inspirerende kennismaking met de bijbel. Het lezen en bespreken van de twaalf hoofdstukken uit de verschillende hoofddelen van het Oude en het Nieuwe Testament zal de lezer een goede indruk geven van de rijkdom en de inspirerende kracht die van de Schrift uitgaat.

Ook en juist voor mensen van vandaag voor wie het helemaal niet zo helder is waarom sommigen de moeite nemen zich in deze oude verhalen te verdiepen.

Hans Stoker,
penningmeester Do

boekje *Sporen van stilte Haiku* (uitgeverij Kairos Soest ISBN 70338 491).

Mij treft:

*'Boot en oever
zijn met elkaar in gesprek -
de hele dag lang!'*

Masaoka Shiki 1867-1902

Mijn gedachten dwalen af naar varen op de Linge. 7 september met Hulpbetoon naar Leerdam. Eerst koffie aan het water en een bezoek aan het Glasmuseum met een demonstratie glasblazen. Dan inschepen voor een tocht over de Linge en een lunch aan boord. Op het bovendeck genieten van zon en uitzicht. Weer aan wal brengt de chauffeur ons rond 17.00 uur veilig thuis. Dank voor een mooie dag uit!

Op 16 september met bewoners van Oldael naar Leerdam en varen op de Linge. De Parel van de Linge wendt de steven en we varen in tegengestelde richting. Nu genieten van pannenkoeken en ijs toe. Weer is het goed toeven aan dek. Huiswaarts rijdt de chauffeur een toeristische route over dijken en langs rivieren. Als de tocht te vermoeiend wordt is er voorkeur voor de snelweg. Bij Huize Oldeslo worden we opgewacht. Rond 17.30 uur weer thuis na een mooie (te) lange dag. Hartelijk dank voor alle goede zorgen!

Zondag 3 oktober oogstfeest in de kerk. De stoelen in carré opgesteld. Op de tafel de oogst van gemeenteleden: groene ranken, bloemen, vruchten, paprika's, noten, gebroken broden, druiven, geurige kruiden. Ds Postma preekt, broeder en zuster Stoker-Geertman lezen en gaan voor in gebed en ook Maarten, Willemijn en Michiel

Boekerijen

De Boekerij 'Traag door oneindig laagland'

**Uit herinnering aan Holland
van H. Marsman 1899-1940.**

Tijdens het Prinsengrachtconcert te Amsterdam luister ik naar het Forellenquintet van Schubert en Summertime van Gershwin en blader ik in een klein en fijn

worden er bij betrokken.
Gezamenlijk eten wij brood en
driven.
Een dienst die mij door het Woord
en de sfeer zeer aanspreekt. Thuis
herlees ik Psalm 104. In de
keuken het aroma van een boeket
kruiden.
"En God zag dat het goed was".

Anneke Breevaart

Diverse berichten

Bazar/Adventsmarkt Do-kerk 27 november 2004

**Met het accent op de komende
feestdagen een Bazar/Ad-
ventsmarkt in de Doopsgezinde
kerk.**

Deze markt wordt gehouden op
zaterdag 27 november van
12.00-16.00 uur. Wij rekenen op
creatieve medewerking. Zie voor
informatie het mededelingenbord
in de kerk.

Annette Neervoort-Zeylstra, tel
355 12 96

Anneke Breevaart, tel 363 35 88

Kerststukjes

**Wie komt ons ook dit jaar weer
helpen met het maken van
kerststukjes?**

U bent van harte welkom op
donderdag 16 december vanaf
9.30 uur in de Paleisstraat.

Elly Soema, telefoon 404 26 41
led Canneman, telefoon 346 09
67

Oproep

We hebben veel groen nodig voor
het maken van kerststukjes. Heeft
u groen, neem dan contact op
met mw I. Canneman, telefoon
346 09 67.

Slamat Hari Minggu (Goede Zondag)

**Hieronder volgt een verslag uit
mijn dagboek van zondag 26
september 2004.**

Ter verduidelijking eerst het
volgende: Wij logeerden bij oude
vrienden in Bogor, het
domineesechtpaar Mintardja en
Phine Rikin – Bijleveld, beiden
predikant en beiden afgestudeerd
in Leiden; hij is ook aldaar
gepromoveerd. Dr Rikin preekt
nog regelmatig. Mevrouw Rikin is
van Nederlandse afkomst en was
aanvankelijk aangesteld als
zendingspredikant. Zij heeft
inmiddels de leeftijd der zeer
sterken bereikt.

Zondag 26 september 2004

Het is weer vroeg reveille, want we
moeten om 8 uur op weg naar de
(protestantse) kerk in Jonggol.
Nanang (de chauffeur) is ziek,
maar gelukkig heeft Mintardja
iemand anders bereid gevonden
om te rijden. Na een goed uur
bereiken we de kerk; het is een
houten gebouwtje en als je door
de voordeur gaat ben je meteen in
de kerkzaal. In de lange zijmuur
van de zaal zijn ramen (zonder
glas) en alle kinderen uit de buurt
hangen over de vensterbanken!
Ze willen niets missen nu er
bezoek uit het buitenland is.
Tegen de achterwand een
eenvoudig houten kruis met een
lamp erboven. Daarvoor een
houten preekstoel met aan elke
kant een aflopend paneel. Naast

de kathedraal aan elke kant een
vaas met gekleurde kunstrozen.
Voor de panelen een palm in een
grote pot; een tree lager weer 2
palmen in potten. Aan de
voorkant tegen de preekstoel een
tafel waarop de collectezakken
liggen: 1 groene zak – sociale
zaken, 1 rode zak – diaconie, 2
blauwe zakken – in stand houden
kerk. Tegen de zijwanden banken
voor de kerkenraadsleden en de
diakenen, allen met een groene
smalle stola om, waarvan de
uiteinden geborduurd zijn. Midden
voor het tafeltje en de preekstoel
een wit houten kerkmodel met een
gleuf in het dak. an het einde van
de dienst komen gemeenteleden
naar voren die daar geld in doen.
(Men wil graag een nieuwe kerk
bouwen, maar de vergunning is
voorlopig ingetrokken). Alles is
eenvoudig, maar doelmatig. Phine
heeft voor mij een Nederlandse
bijbel meegenomen en ik kan dus
in het Nederlandse de lezingen
volgen. De tekst van de preek is:
de dood is voor ieder mens -
Kematian nasib semua orang: het
lot dat ieder mens beschoren is.
De preek gaat aan mij voorbij,
meezingen kan ik wel, maar het
geeft me een dubbel gevoel
omdat ik niet weet wat ik zing. De
lezingen zijn: Efeze 5: 15 – 17 en
Prediker 9: 1 – 12. Tijdens een
muzikaal intermezzo valt de
stroom uit. Dat blijkt wel vaker te
gebeuren en het brengt de
zangeres niet uit haar
concentratie, ze blijft doorzingen –
alle verzen. Toch wel opmerkelijk.
Na de dienst geeft iedereen
ieder een hand en dat
handenschudden is voor mij
opmerkelijk, want je legt je
linkerhand nog eens over de
rechterhand van de ander, zodat
een hand geven met vier handen
gebeurt. Daarbij zegt iedereen
Slamat Hari Minggu; Goede

zondag.

Hennie en Wally van Houten

Bergen gaan wij beklimmen Tibet, het 'dak van de wereld', waar de dalen zo hoog liggen als de bergen in Europa.

Het is ons alleen bekend uit verhalen en boeken. Tibet, een land met een boeiende cultuur en historie. Een eigen geneeskunde is er ontstaan, gebaseerd op de werking van kruiden en kwik. Christendom en boeddhisme hebben er hun entree gemaakt respectievelijk in de 6^e en de 8^e eeuw, maar nog lang is de oude natuurgodsdienst het volksgeloof gebleven. Aan het christendom herinneren tegenwoordig nog slechts enkele archeologische vondsten en (misschien) het St Andreaskruis op de mutsen van de boeddhistische Sakya sekte. In de 19^e eeuw was de 'esoterische leer' van het Tibetaanse boeddhisme de wieg van de moderne westerse Theosofie. Aan de zelfstandige ontwikkeling van Tibet kwam een einde, toen het in 1950 door troepen van Mao werd bezet. Sindsdien zijn de Chinezen bezig het land revolutionair te veranderen, de oude cultuur te vernietigen, het 'achterhaalde' geloof uit te roeien en tienduizenden migranten te sturen zodat de Tibetanen een minderheid in eigen land worden. Honderdduizend Tibetaanse vluchtelingen, onder wie de Dalai Lama, hun spirituele en politieke leider, wonen thans in Dharamsala in India. Geloof en cultuur van Tibet leven daar voort. De Dalai Lama pleit voor een geweldloos herstel van vrede en mensenrechten in zijn land. In de wereld geeft hij bekendheid aan

de spirituele rijkdommen van zijn geloof.

Enkele Tibetaanse, boeddhistische, gedachten. Het is niet toevallig dat je hier bent, waar je je nu bevindt. Jouw eigen daden brachten jou hier. Zie om je heen. Alles rondom is vergankelijk. Telkens moet je afscheid nemen en dat doet pijn. Maak je los van al het vergankelijke, van alle strijden en lijden, van al dat zinloos rondwalen. Begeef je op het pad naar de tijdloze vrede. Ga zitten in meditatie en bedenk dat de ultieme Waarheid in jouw eigen innerlijk is te vinden. Ga zitten en heb alleen aandacht voor het hier en nu, voor wat je ziet en hoort om je heen, voor de zon, de vogels, de mensen. Heb alleen aandacht, wees in stilte gewaar, dan is er geen ruimte voor allerlei storende gedachten, voor oordeel en twijfel. Ga zitten en vertrouw op het Licht uit jouw innerlijk bij elke stap die je zet, bij het gericht blijven op waarheen jouw pad jou leidt.

Zo bestijgen alle gelovigen dezelfde berg, maar ieder gaat een eigen weg naar de top, de weg die wellicht voor hem of haar de juiste is. Respect voor de anders-gelovige, erkenning dat die niet achterlijk is maar kan putten uit dezelfde Waarheid, is met die opvatting verbonden. Het is geen toeval dat de Dalai Lama een spilpositie inneemt in de interreligieuze dialoog in onze wereld, in het bijzonder ook in de ontmoeting tussen contemplatieven, zoals benedictijnse (christelijke) en boeddhistische monniken, en sommige soefi's en hindoes. Gastvrijheid staat in deze ontmoeting centraal. Iedere deelnemer is welkom in de gemeenschap van de ander, om enige

tijd te participeren in het leven aldaar, ja, om eventueel op te gaan in het hier-en-nu van de andere traditie. Meer dan alleen door gesprekken ontstaat zo kennis van elkaar, van wat verbindt en wat scheidt. Essentieel voor hen die 'dorsten naar God' is de 'ontmoeting in de diepte', het delen van de spirituele ervaring die de bron is van alle geloof, van innerlijke vrede, van wijsheid en van vreugde. Stil gebed en stille meditatie in elkaars aanwezigheid, zoals op de 'Assisidagen' (geïnitieerd door de Paus), creëren een gevoel van intense gemeenschap. "In onszelf", zegt de Dalai Lama, "ligt de enige garantie voor vrede".

Jan Landheer

Stichting Cultureel Beheer (SCB) presenteert: Kameropera in Doopsgezinde Kerk Een opera in een kerk?

Velen zullen bij dat idee even de wenkbrauwen fronsen. Maar ligt de tijd dat dit soort dingen taboe waren niet lang achter ons? En ontstond de opera niet uit een poging het Griekse treurspel nieuw leven in te blazen? Voorwaar dus geen wufte aangelegenheid. Hoe het ook zij, op woensdagavond 24 november organiseert de Stichting Kamerbreed Klassiek een avond, gewijd aan een opera in één bedrijf: "Zanetto" van Pietro Mascagni. Deze éénakter bestaat uit een lang ontmoetingsgesprek in het Florence van de Renaissance tussen Zanetto, een jonge minstreel, en Silvia, een rijke, verveelde dame. Zij beantwoordt Zanetto's liefde maar

kan zichzelf, omdat ze courtesane is, niet zulke gevoelens toestaan en wijst hem uiteindelijk af. Mascagni (1863-1945) is in feite door één werk beroemd geworden: de korte, bekroonde opera "Cavalleria rusticana" uit 1889. Een enkele keer gaat in Italië nog wel eens "Iris", een opera op een Japans gegeven, maar verder kent men nauwelijks opera's van deze bakkerszoon, later directeur van het muzieklyceum te Pesaro, de geboortestad van Rossini en tenslotte in dezelfde functie te Rome. Laat staan dat ooit iemand zijn koorwerken uitvoert. En wie weet van het bestaan van Mascagni's symfonie, zijn operettes, toneelmuziek en liederen? Ook als opvolger van Toscanini aan de befaamde Scala te Milaan verwierf hij geen blijvende roem. Verantwoordelijk voor dit gebeuren in de Doopsgezinde Kerk aan de Haagse Paleisstraat, traditiegetrouw op de laatste woensdagavond van de maand, zijn drie jonge musici, weer geheel in het kader van de Stichting Kamerbreed Klassiek die zich speciaal richt op aankomend talent. Twee zangeressen vormen samen het ensemble "Due Donne" en worden ditmaal begeleid door pianist Gilbert den Broeder, die zich bij Thom Bollen en Irwin Gage bekwaamde in liedbegeleiding en ook ervaring opdeed als repetitor van operaproducties. De sopraan Daphne Questro studeerde aan het Amsterdams Conservatorium bij Lucia Meeuwsen, in Londen aan de Guildhall School of Music en momenteel bij de sopraan Ank Reinders. Naast opera gaat haar belangstelling ook naar de liedkunst uit. Dit geldt ook voor

mezzosopraan Monique van der Hoeven, die eveneens in Londen studeerde en ook les had van Ank Reinders. Momenteel volgt zij lessen bij Theresa Goble. Het drietal zal op 24 november de drie kwartier durende opera mét kostuums en eenvoudig decor uitvoeren. Voor de pauze brengt het ensemble duetten uit opera's gevolgd door een toelichting op de opera. De avond begint om 20.15 uur. Toegangsprijs € 10,-, studenten € 6,-.

U kunt kaarten bestellen door overmaking op bankrekening 41 87 77 306 van Stichting Cultureel Beheer te 's-Gravenhage of door telefonisch te reserveren bij Wendy Lokken van de Stichting Cultureel Beheer, 070-365 79 92 of 06-308 305 83.

Hans Stoker

Doopsgezinde Broederschap

Toerustingdag bijbelverhalen voor kinderleiding en ouders

Zaterdag 6 november a.s. is er onder leiding van Doddy van Leeuwen een toerustingdag voor zondagsschoolleiding, ouders en andere geïnteresseerden over 'bijbelverhalen als heilzame metaforen'.

Na de opening wordt een theoretische verkenning gedaan aan de hand van het verhaal van Kaïn en Abel. Hierna volgt een gesprek over de accenten die je in gelovige opvoeding legt en hoe je aansluiting vindt bij dagelijkse situaties. Na de lunch spiegelen deelnemers zich aan de hand van 'ouderportretten' en zoeken naar vormen van gelovige opvoeding die bij hen passen.

De deelnemers krijgen een kinderbijbelkrant en kunnen het kinderbijbelmagazine kopen (€ 6,95).

De studiedag wordt gehouden in de doopsgezinde vermaning Rotterdam, Noordmolenwerf 1, (tel 010 – 412 48 56) van 9.30 uur (aankomst) tot 16.00 uur. De kosten zijn € 7,50 (zelf brood meenemen). Opgave bij Aart Schots, tel 010 – 474 64 42.

ds Lydia Penner

Doopsgezinde Ringdag in Den Haag

De bijeenkomst van de twaalf Gemeenten van de ZH-Zeeuwse Ring valt al enige jaren op World Fellowship Day. Voor 30 januari 2005 heeft onze

Gemeente zich als gastvrouw beschikbaar gesteld. Het thema, voorgesteld door Z-Amerika, is 'Brood en Vrede'.

Dit vraagt flink wat organisatie: We verwachten ongeveer 100 gasten, inclusief de Hagenaars, die allemaal van koffie, lunch en thee moeten worden voorzien. Bovendien komt er een middagprogramma met 4 à 5 'workshops', waar ook begeleiding bij gevraagd wordt. Voor de 'oudere jongeren' (zeg van 15-30 jaar) wordt een apart programma georganiseerd dat al op zaterdag begint met schaatsen in Dordrecht, maar op zondag bij ons wordt voortgezet. Ook voor jongere kinderen zorgen wij voor opvang en leuke activiteiten. Er zullen brieven uitgaan naar de Gemeenten met een meer gedetailleerd programma - u leest meer daarover in de komende Kredo's - opgaveformulieren en routebeschrijvingen en een opdracht voor de zondagmorgen. Dat wordt namelijk geen gewone dienst, maar een bijeenkomst waaraan alle Gemeenten een bijdrage leveren (in proza, poëzie of zang)! De workshops bieden ruimte aan discussie, creativiteit en een verkenning van Den Haag. De dag wordt besloten met thee en een Vesperdienst. U begrijpt dat we er een mooie dag van willen maken! En dat we veel vrijwilligers nodig hebben om e.a. te laten slagen. Aarzel dus niet om u in te schrijven op de lijst met vrijwilligers voor die dag (en zaterdag), die binnenkort op het prikbord hangt, of u telefonisch aan te melden bij de Doopsgezinde kerk, telefoon 070 360 57 11. Bij voorbaat dank,

de kerkenraad,

Ina Beekhuis

Agenda Adrem

2 november Leiden: Van feest naar feest
13 november Utrecht: Training functioneringsgesprekken
13/14 november Hoorneboeg: Arminiusweekend
19/20 november Hoorneboeg: Remonstrantse Orde
19 december Naarden-Bussum: Kerstmaaltijd Arminius

Personalialia

Doopsgezinde Gemeente

Bedankt als lid:
de heer P.J. Kok

Remonstrantse Gemeente

Aan de Remonstrantse Gemeente ontviel door overlijden:
de heer J.T. van Dorp

Ingekomen als lid:
mevrouw P.R. Slingenberg-
Beishuizen u/Rotterdam

Van vriend lid geworden en gedoopt op 26-9-2004:
de heer E. Ravoo

Getrouwd op 16-10-2004 in Cairanne (Frankrijk):
Vanessa Elexandra Daphné Enters en Markus Wilhelmus van Koppen door ds J.F. Goud en pater D. van Lammeren

Rondom de zondag

Themadienst Do-kerk op 7 november

Op zondag 7 november zal in de dienst aandacht worden geschonken aan de 'dankdag voor het gewas'.

Kerkdiensten Dekkersduin

7 november: mw D. Beins

21 november: ds Th. Koelewijn
(herdenking overledenen)

Herdenkingszondag

Op 21 november, de laatste zondag van het kerkelijk jaar, worden nabestaanden van de gestorven leden en belangstellenden uitgenodigd bij de kerkdienst, want dan lezen wij de namen voor.

Aan deze dienst werken de medevoorgangers Riet Penning en Coos Wentholt mee. Het thema van de dienst zal zijn: 'Lijdzaamheid', een houding die typerend was voor de vroege dopers. Andere woorden die gebruikt worden voor deze geloofshouding zijn: geduld, gelatenheid, standvastigheid en volharding. Het thema wordt uitgewerkt aan de hand van Psalm 138 en het laatste gedeelte van de Jakobusbrief. Daarmee sluit ik de serie preken over dit Bijbelboek af.

ds Lydia Penner

Adventsdiensten

Eind november begint de Advent, de vier zondagen van voorbereiding voor het kerstfeest.

Een aantal jaren hebben de remonstrantse en doopsgezinde predikanten een gemeenschappelijk thema behandeld in de vier kerkdiensten van voorbereiding voor kerst. De liturgieën van alle acht diensten werden in één boekje gebonden. Door verschillende andere afspraken is de mogelijkheid tot

het uitwerken van een gezamenlijk thema beperkt. Daarom zult u dit jaar geen DoRe Adventsboekje in handen krijgen op de Adventszondagen.

ds Lydia Penner

Zondagmiddaguitje

Op 28 november wil ik naar het Museon.

Dat is het museum voor het onderwijs en staat naast het Gemeentemuseum. Het is een zeer interessant museum. Je ziet er veel oudere mensen met hun kleinkinderen in het weekend, terwijl het door de week voornamelijk scholieren zijn met hun docenten.

Ik vertrek om 12.00 uur vanuit de Doopsgezinde kerk en stap dan op bus 4 halte Kneuterdijk. Graag Tot dan!

Hartelijke groeten van

Coos Wentholt

Agenda Doopsgezinde Gemeente

ds L. Penner

* wo 3 nov 20.00 uur Do-kerk: Bijbelkring algemeen. Onderwerp: Lucas-evangelie
* di 9 nov 20.00 uur Gesprekkring 20+, Papegaaiaan 23, tel 364 26 06. Onderwerp: Voorbereiding kerkdienst
* di 9 nov 20.00 uur Bijbelkring Voorburg, Broekslootkade 15, tel 386 74 50. Onderwerp: Lucas-evangelie

* vr 12 nov 14.00 uur Bijbelkring Bezuidenhout, Hoekslootkade 39, Voorburg, tel 386 25 18.

Onderwerp: Lucas-evangelie

* wo 17 nov 10.00 uur Re-kerk:

Bijbelkring West. Onderwerp:

Lucas-evangelie

* do 25 nov 15.00 uur Bijbelkring Benoordenhout, plaats n.n.b.

Onderwerp: Lucas-evangelie

* di 30 nov 14.30 uur

Gesprekkring Leidschendam, Ekster 24, tel 327 74 40.

Onderwerp: Van dopers zaigoed

* wo 1 dec 20.00 uur Do-kerk:

Bijbelkring algemeen

Agenda Remonstrantse Gemeente

Uytenbogaert

* do 4 nov 14.00 uur Re-kerk:

Meditatiekring o.l.v. ds R. Philipp

* za 6 nov 10.30 uur Re-kerk:

Sacred Dance

* za 6 nov 10.30 uur

Hoeksteenkerk, Voorburg: Hans Jacobi: waarachtigheid in de muziek (3)

* di 9 nov 10.30 uur Re-kerk:

Zenmeditatie o.l.v. ds G. Duinker

* za 20 nov 10.30 uur Hoek-

steenkerk, Voorburg: Hans Jacobi:

waarachtigheid in de muziek (4)

* za 20 nov 10.30 uur Re-kerk:

Sacred Dance

* di 23 nov 10.30 uur Re-kerk:

Zenmeditatie o.l.v. ds G. Duinker

* za 27 nov 10.30 uur Hoek-

steenkerk, Voorburg: Hans Jacobi:

waarachtigheid in de muziek (5)

* zo 28 nov 10.30 uur Re-kerk:

kerkdienst rond het thema

'belijden'. Voorganger: ds J. Eikel-

boom, predikant PKN, Den Haag

* di 30 nov 20.00 uur Re-kerk:

Lezing over 'Belijden in de Protestantse Kerk van Nederland'.
Spreker: ds J. Eikelboom,
predikant in Den Haag en
voorzitter van de Haagse Raad
van Kerken

ds R.H. Esveld

* ma 1 nov 14.30 uur Vogelwijk II
t.h.v. mw Ketelaar, Rusthoekstraat
9. Onderwerp: *God anders?*,
hfdst. 1 en 2
* di 2 nov 14.30 uur Re-kerk:
Leeskring. Onderwerp: *Wij en zij*,
hfdst. 10
* ma 22 nov 14.30 uur Vogelwijk
II t.h.v. mw Milders, Zwanenlaan
8. Onderwerp: *God anders?*,
hfdst. 3

ds J.F. Goud - bijeenkomsten zonder predikant (studieverlof)

* do 11 nov 20.15 uur
Gesprekskring Den Haag Oost-
Voorburg, t.h.v. Annelies van
Kampen, Rozentuin 220,
Voorburg, tel 386 63 92. Thema:
inleiding door B. Rouppe van der
Voort
* ma 15 nov 20.00 uur
Valkenboskring t.h.v. P. Slis,
Zwanenlaan 3, tel 364 22 09.
Thema: boek van P. Slis, p. 164 vv
* vr 19 nov 14.30 uur Wijkbij-
eenkomst Voorburg-
Leidschendam. Inleider: ds R.
Philipp
* do 25 nov 20.00 uur
Gesprekskring Benoordenhout II
t.h.v. Merula Oomen, Laan Copes
van Cattenburch 98, tel 350 48
68
* di 30 nov 14.00 uur Hoek-
steenkerk, Voorburg: Middagkring
Voorburg o.l.v. ds K. Bezemer.
Thema: *Leo Fijen, Hoe word ik
gelukkig?*

ds R.F. Philipp

* ma 1 nov 14.00 uur Re-kerk:
Bijbelkring. Onderwerp: evangelie
volgens Marcus (vanaf vers 2, 18)
* vr 5 nov 10.00 uur Huize
Arendsdorp: Kring Arendsdorp.
Onderwerp: *God anders?* (M.
Jansen)
* wo 10 nov 20.00 uur Re-kerk:
Vogelwijkkring. Onderwerp: n.t.b.
* do 11 nov 10.30 uur Re-kerk:
Ochtendkring West. Onderwerp:
Op weg naar de herberg
* vr 26 nov 10.15 uur Re-kerk:
Kring voor slechthorenden.
Onderwerp: *Verlegen met het
kwaad* (vanaf pag 41)

Mw M.L. van Royen-Krol

* ma 1 nov 10.00 uur Kring 200
t.h.v. mw Knol-de Graaf, Louis
Couperusplein 37, tel 365 79 57.
Thema: *God tegenkomen? Zeven
denkers over God*, hfdst. 2, Harry
Kuitert
* do 25 nov 20.00 uur
Gesprekskring Benoordenhout I,
t.h.v. fam van Royen, van
Stienhovenstraat 1, tel 324 32 10.
Thema: *Ad Verbrugge, Tijd van
onbehagen*
* ma 29 nov 10.00 uur Kring
2000, t.h.v. mw van der Torren,
Ruychrocklaan 185, tel 324 72 24

Vrouwencontactkring t.h.v. mw I.
van As,
J. Israëlslaan 37a, tel 399 76 69.
Onderwerp: *Wereldmuziek, o.l.v.*
Annet Posthumus
* vr 19 nov 19.30 uur DoRe-
gesprekskring o.l.v. ds Penner,
t.h.v. mw I. van As, J. Israëlslaan
37a, tel 399 76 69. Onderwerp:
Aan-geraakt door de Eeuwige

Agenda DoRe

* ma 8 nov 14.30 uur